

Latvijas Jauno zemnieku klubs

Gada lepnums: Pērn atzīmējām organizācijas pastāvēšanas 30. gadadienu. Ar to var lepoties ikkatrs. Gadi iet, laiki un apstākļi mainās, bet Latvijas laukos vienmēr bijuši un būs jaunieši. Katrs no viņiem veido mūsu valsts tagadni un nākotni. Novērtējam un lepojamies ar jauniešu paveikto un sasniegto! Novēlam visiem novērtēt savu pienesumu, lepoties ar to!

Gada aktualitāte: Izglītot un iepazīstināt ne tikai lauksaimniecības jomā iesaistītos, bet arī pārējo sabiedrību, tajā skaitā politiķus. Šis darbs turpināsies, lai visi apzinātos, cik svarīga valstij ir lauksaimniecība, cik daudz cilvēki tajā iegulda. Svarīgi ir spodrināt lauksaimniecības reputāciju, prestižu un sniegt pamatotu, patiesu informāciju.

Latvijas augu aizsardzības līdzekļu ražotāju un tirgotāju asociācija

Aizvadītais gads ir bijis pētījumu, ziņojumu un viedokļu paušanas gads *Zaļā kursa* un citu iniciatīvu ietvaros.

Galvenie temati: Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) Stratēģiskais plāns, ietekmes novērtējumi par *Zaļā kursa* ietekmi uz lauksaimniecību, iniciatīva par augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietošanas aizliegumu ap apdzīvotajām mājām un nodokļa piemērošana AAL.

Pateicoties vairākiem pētījumiem un ziņojumiem, kuros tika analizēta *Zaļā kursa* ietekme dažādos griezumos uz lauksaimniecības nozari gan ES, gan globālā kontekstā, diskusijās, publikācijās un sociālajā mediju telpā sāka parādīties pragmatiskāka un skaidrojošāka rakstura informācija, ietverot ne tikai vides, bet arī sociālos un ekonomiskos aspektus. Lai sarunas ar iesaistītajām pusēm būtu pilnvērtīgākas, nozare Vāgeningenas Universitātei uzdeva veikt neatkarīgu pētījumu par *Zaļo kursu* un tā ietekmi uz lauksaimniecību nozari kopumā. Secinājumi rāda, ka ES ražošanas apjoms var samazināties līdz pat 30 % atkarībā no audzētā kultūrauga, līdz ar to samazinot lauksaimnieku ieņēmumus un ienākumus. Lai cik ambiciozi nebūtu *Zaļā kursa* izvirzītie mērķi, mums Latvijā ir ļoti svarīgi rast kopējos pieskares punktus starp iesaistītajām pusēm un sabalansētus risinājumus.

Uzskatām, ka integrētās augu aizsardzības principu ievērošana (IAA) un precīzo tehnoloģiju ieviešana ir galvenie instrumenti ķīmisko AAL lietošanas samazināšanai. Pozitīvi vērtējam to, ka KLP Stratēģiskajā plānā uzsvars likts uz IAA, kā arī ir paredzēts atbalsts precīzo tehnoloģiju ieviešanai. Mums kā nozarei būtu noderīgi zināt par valsti plānotajiem mērķiem attiecībā uz AAL lietošanu, taču tādu nav.

Tuvākajos gados Eiropas lauksaimnieki turpinās zaudēt pieejamos risinājumus augu aizsardzībā daudz ātrāk, nekā tiks izstrādāti un ieviesti ražošanā jauni. Šo procesu ietekmē ne

tikai arvien pieaugošās novērtēšanas prasības AAL izvērtēšanā, bet arī citas EK izvirzītās prasības ķīmisko vielu stratēģijas ietvaros. Lai sekmīgāk varētu izstrādāt un piedāvāt lauksaimniekiem arvien videi draudzīgākus risinājumus, piemēram, biopesticīdus, mikroorganismus, biostimulantus, ir nepieciešama vienota izpratne starp Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EFSA) un dalībvalstīm vadlīniju izstrādē šādu produktu izvērtēšanai un reģistrēšanai.

Visspilgtākie un neordinārākie viedokļi 2021. gadā piedzīvoti ieilgušajā diskusijā par AAL lietošanas aizliegumu 1 km ap apdzīvotajām mājām. Uzskatām, ka saprātīgu risinājumu pamatā ir pētījumos balstīti lēmumi.

Ar cieņpilnu attieksmi un izpratni uz saprātīgiem risinājumiem Jaunajā gadā!

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija

Gada lepnums: Lepojamies, ka, par spīti pandēmijas izraisītajai nestabilitātei un neparedzamībai, kooperatīvās sabiedrības turpina veiksmīgi darboties un pat tiek dibinātas jaunas. Īpašs prieks, ka pēc vairāku gadu pauzes šogad LLKA ir uzņēmusi divas liellopu audzētāju kooperatīvās sabiedrības – *GreenBeef.LV* un *Latvijas liellops*.

Tāpat esam gandarīti, ka kooperatīvi un to vadītāji jau vairākus gadus tiek novērtēti arī valsts līmenī. Šogad dāsnī godalgots mājražotāju kooperatīvs *Kuldīgas labumi*, kas kļuva par laureātu konkursa *Sējējs 2021* nominācijā *Gada veiksmīgākā kopdarbība*, šā kooperatīva vadītājai Gunitai Šternbergai tika piešķirta Zemkopības ministrijas medaļa *Par centību*.

Gada neraža: Bez Covid-19 pandēmijas sekām smags trieciens bija arī straujais inflācijas kāpums, kas rada ķēdes reakciju un negatīvi ietekmē gan valsts tautsaimniecību kopumā, gan arī katru mājsaimniecību, sadārdzinot resursus, piemēram, degvielu, elektroenerģiju un gāzi. Ņemot vērā prognozes par inflācijas kāpumu arī turpmāk, ir bažas par stabilitāti un attīstību Latvijas tautsaimniecības kontekstā.

Gada aktualitāte: Tā kā 2021. un 2022. gads ir t.s. pārejas periods Lauku attīstības programmas ietvaros, bet jaunais plānošanas periods sāksies tikai 2023. gadā, kooperatīvu vadītāji šā gada laikā aktīvi iesaistījās gan detalizētu pārejas perioda